

Gyóry Attila

Szerdahely

Ami a várost – ezt a Szerdahelyt – illeti, úgy hiszem, aránylag későn, valamikor a hetvenes években találhatott magára úgy igazándiból.

Sokáig volt távol.

El sem tudom képzelni, mi lehetett itt ebben városban úgy a hatvanas években, vagy még korábban is...

Valahogy, ha éppenséggel agrárszellemben befigyeljük, és miért ne, ha már egy mezővárosról van szó, az egyfajta „vetésművelés” korszakaként látom a város hatvanas éveit, amikor üvöltött a kopott, lepukkant utcákon a döngünalom, szinte látom, ahogy bedolgozzák, előkészítik a város földjét, bevetik, hogy majd jóval később, évek múlva arassanak, kicsit kaszáljanak, ahogy azt kell a földeken...

Ez a gyagyás aratásféleség képletesen szólva, itt, a hetvenes években, ha már itt tartunk, bizony ráfért igenis a városra, mert hosszú ideig itt nem volt más, csak a kietlen kopárság, nyálkás és száraz, ütődött depressziós mindenség...

De szerencsére néhány komancsnak¹ a szent törzsből odafönt helyén volt a szíve, s ezek aztán kitalálták a Városházán, vagyis az Emenvén,² hogy a várost körbedurrantsák ezekkel az észlénnyi stílusú lakótelepekkel, hogy amit korábban brutálisan lefejezett a történelem ebben a városban, valahogy talpra állítsák a félholt kómájából. A polgárok csaknem a felét még a kettes világháborúban likvidálták a nácik, s e mögött a cunami mögött nem maradt semmi más, csak üres házak, amikbe bele lehetett költöznie egyeseknek, pöpecül lenyúlva mindent, amit hátrahagytak az egykori városlakók, míg a városnak megmaradtak a meddő, vak kapcsolatai, az üres utcái, kietlen, szótlán terei – amiket persze hosszú ideig nem használt senki, mert akik használták azelőtt...azok az égbe mentek.

Így épülhetett fel a semmiből az üres sztyeppe közepén a hatvanas évek vad, lobogó éveiben az Észak 1-es lakótelep is, de ennek így, ebben a formájában semmi értelme, sokkal jobban érthető, maradjunk akkor a Sever 1-es³ megnevezésnél.

Többtucatnyi tömbház nőtt ki az egykori grófi urasági legelők helyén a hatvanas évek közepén, amik eszeveszett tempóban bújtak ki a földből, mint a gombák eső után, de megint hülyeség ez a tömbház, vagy mi, megint semmi értelme ennek, inkább maradjunk abban, hogy többtucatnyi blokkot⁴ toltak fel, s ezekbe a panelekbe később több ezer környékbeli falu fiataljait költöztették be egységesen, tervszerűen, komancs módra. Ezek meg – ha már úgy találták,

¹ komancs – a kommunisták gunyoros neve volt Csehszlovákiában

² Emenvé – azaz: Mestský Národný Vybor – Városi Nemzeti Hivatal

³ Sever 1 – Észak 1 lakótelep (szlovák)

⁴ blokk – tömbház

hogy a város velük frissítette be magát, akkor ők is úgy döntöttek, hogy kicsit agrárkodni kezdenek, s vetni fognak majd... esténként.

És a Sever 1 csak nőtt, lélegzett, mert ezek az új, fiatalos lakók esténként sűrű, dögös lihegések, vad hörgések, kéjes sikolyok közepette „vetettek”, s csak vetettek, végül funkcionális szinten dögös, kicsattanó, érett magokkal váltak a város ereiben...

Mire magukhoz tértek az önfeledt éjszakai orgiákból – a semmiből ezernyi kisöreg őrzöngött rohangálva a Sever 1 játszóterein, s hopp, rögtön óvodák is kellettek ide, s lettek is, de ez még semmi, mert ráadásnak egy csúcsiskola is kinőtt a Sever 1 tövében, amit az utcájáról, egy baráti országban élő íróról, bizonyos Gorkijról neveztek el.

A Sever 1-es blokkok dzsungelében hosszú idő után latinos kéjjel élvezett végre a hetvenes évek bujasága – az élet –, de volt is mit gerjednie, legfőképpen és feltűnően tavasszal, mert a blokkok között bóklászva valami furcsaság zizegett, valami, ami szent örültekké tette a Sever 1 igazi lakóit, azaz minket, gyerekeket, kiskrapekokat, szőröstül-bőröstül.

Aprócska, cipősarkakkal kivájt lyukak ezreiben dült tavasszal a golyóláz, aminek örületéhez nem volt fogható semmi sem, ami a golyólázon uralkodhatott volna, na jó, esetleg a Winnetou-filmek, amik a bécsi tv-ben mentek, amiből ugyan egy szót sem értettünk, de a magas paneloknak hála, befogtuk a bécsi 1-est, és éreztük, hogy mi van.

Esetleg *A négy páncélos és a kutya* című film volt még képes befogni a díszes társaságot, a játékosok klubját, s Grigorij meg a haverjai tudtak csak kisöpörni bennünket a placcról a virágágyások, a szent bécsi és pozsonyi lyukak tövéből.

A bécsi lyukban egyszerű volt az élet, az ilyen lyukakba az agyaggolyókat kettesével dobtuk, s ha az egyik kiugrott a lyukból, az vitte a bankot, az összes felgyülemlett agyaggolyócskát. A golyókat a Centrumban, egy belvárosi papírkereskedésben árulták textilzacskókban, amikben 100 db agyaggolyó volt, és 2 koronáért adták, olcsóbban, mint egy tábla csokoládét. Halál, depresszió, totális világvége volt, ha egy ilyen komoly zacskó tartalmát elvesztette valaki bécsizésben vagy pozsonyizásban, döbbenetes csóddal felérő, sajnálatos tény volt az ilyen, ami aprócska szájakról szájakra szállt tovább a blokkok tövében.

A nagymenők, a tíz-tizenkét éves fickók persze pozsonyiztak, ami azt jelentette, hogy miután bécsiben megnyerte valaki a játékot, csak akkor vehette ki az anyagot, ha az összes golyót a markába helyezve, a lyuk fölé emelve derékmagasságban úgy ejtette bele a golyókat a lyukba, hogy csak egy golyó pattant ki a lyukból... na, ez volt a pozsonyi.

Nehéz téma volt ez a pozsonyizás, tele üvöltéssel, lökődéssel, verekedéssel, vitatkozással, bandaháborúzással, ahol a blokkos gyerekek egymásnak estek káromkodva, köveket, fél sziklákat dobálva egymásra.

Egyszer aztán azzal a golyómesterrel – Acuval –, egy karcsú, szálkás, inas cigány lánnyal kerültem össze, akiről mindenki tudta, hogy egy igazi kíméletlen, s akiről az a дума járta, hogy legalább 400 golyót mószerolt össze, valóságos vagyont, valami elképzelhetetlent, pláne egy olyannak, mint nekem, akinek a zsákjában jó ha volt harminc-negyven golyója. Acu meg értette valahogy ezt a pozsonyizást, érezte a játékot, azonosult vele, s vinnyogó, érdes hangján ócsá-

rolt mindenkit, aki a legcsekélyebb szinten is próbálta őt megszorogatni. Már a bécszés közben kezdte, szüntelenül csak dumált, dik, a Sünike, ez igen jó dobás volt, mondta, de Acu jobban érti, he, jelentette ki magáról, mintha ő, az Acu, valaki más lenne, pont úgy, mint a filmben a Winnetou, mi van, te nocsii Süni, dik, mit ez csinált, figyelitek, igazi lúbi vagy, Süni, hát nem látod a lukat, eccsó egyorrú barátom, te, hát ki ez, viszem, enyém a pozsonyi, nem mondtam neked, Sünike, dik?

Süni... a cigányok a Sever 1-ben valamiért lazán megkurtították az aktuális bece-csúfnevem, noha az egész blokkos banda valamiért csak Sünének hívott – az anyám végtelenül leegyszerűsített frizuraelképzelése és az akkori suttyó borbélyok műve miatt, mivel a kobakomat tüsi kefehajra nyírták, s ez totál gáznak számított akkor, amikor egy Travolta nevű színész vitte a divatot. A nagyobb fickók persze olaszosra vették a figurát, ők voltak a digók, mert ez a digószerű fiatal fickó, aki a cigányok szerint eccsóra hátrafésülte a fejit, nos, ez a Travolta diktálta akkoriban nekünk, hogy merre van észak, ebben a *Szombat esti láz* című filmben mondta meg mindenkinek a tutit, ami annyira menő volt, hogy délután egykor beálltak a népek a jegypénztárhoz a sorba, hogy a hat órai előadásra jegyet kaphassanak. Nahát, pláne hogy, a süni hajam valahogy nem volt ekkoriban nyerő, de akkor is Süne voltam, és nem Süni.

De a cigányok, vagyis ezek az úri cigányok, ahogy magukról állították átszellemült önérettel, mintha ez valamit is számított volna nekünk, fiatal magyar fickóknak, nem értettünk ebből semmit. Aha, úri cigányok, miről beszélnek, mire kapják föl a vizet, ha mindenki úgy nyomta, ahogy ők, more, dik. A Sever 1-es cigány gyerekek szülei zenészek voltak, akik a legjobb pozsonyi cigánybandákban, esküvőkön, mulatókban játszottak, s ha eljött a vasárnap, a Sever 1 megfürdött a bő, tömény húslevesek illatában, s az ember megrészegült a hangulattól, ahogy itt is, ott is hegedűk nyivákolták, zongorák dorombolták, klarinétok sikították a világba a jóságot. Zengett a Sever 1, ha az úri cigányok gyakorolni kezdtek, s pont ezek, az eccsó nocsii úri cigányok jusztt is csak Süninek hívtak. Lehet, hogy a dallamos romantikus nyelvük nem engedte, a hangszereik súghatták nekik, hogy a Sünét elegánsan elengedjék, s megtörjék a szót ezzel a furcsa, megtört, nem is logikus Sünire, ki tudja?

Spontán, de dettó, a város déli részén élő dzsipszik is Süninek kezdtek hívni, miután megtudták, hogy igaziból Sünének hívnak. Ez már akkoriban volt, amikor a város rezesbandájába kerültem, úgy a hatodik osztályom tájékán. A komancsok ezt úgy magyarázták, hogy esélyt adnak azoknak is, akik nem kerülhettek be annak idején helyszűke miatt a városi zenesuliba. Ez is valami tervszerű, központi dili volt, amikor valaki kitalálta odafönt a törzsfőnökök között, hogy akkor legyen a városnak egy gyerek-rezesbandája, és hipp-hopp, kerítettek hozzá azonnal egy oktató cigányzenészt, meg leakasztottak egy menő trombitást a pozsonyi filmharmonikus-szimfonikus zenekarból, összeröfögtek minket egy délelőttre a kultúrház tükörtermébe, s kezdődhetett a móka, a kasztíng, kinek milyen hangszert adjunk alapon. Röhögve spékeltem a többieket, hogy miféle szerszámokat sóznak majd a kezükbe, volt ott minden, trombiták, klarinétok, cintányérok, dobok, kürtök, baritonok, pozanok, és még valami dekkolt a háttérben, ami mindannyiunk képzeletét megmozgatta, egy böhöm nagy bassz-tuba, amit a nyakba kellett venni, s csak úgy lehetett játszani vele.

Mikor sorra kerültem, s a két zenész megvizsgált, tapogattak, megnézték a számat, rövid gondolkodás után a bassz-tubára mutattak. Az lesz az én hangszerem.

Beleszédültem. Azt hittem elsüllyedek szégyenemben. Már láttam, hogy fognak majd röhögni rajtam a többiek, ha majd ezzel a döggel a nyakamban végigmasírozok a főutcán, gondoltam kétségbeesve, de nem volt menekvés, csak vitt az ár, döbbenten, szó nélkül, megkukulva hagytam, hogy a pozsonyi filmharmonikusos trombitás azt tegye velem, amit csak akar...

Heti több órát gyakoroltunk a rezesbandában, s kétségbeesve néztem, ahogy a többiek a bandából már skáláznak a klarinétjaikkal, baritonjaikkal, trombitáikkal, addig én a döggel a nyakamban még mindig csak a helyes lélegzetvételes leckéknél tartottam, s megdöglöttem, mert nem engedtek azzal a böhöm nagy döggel a nyakamban leülni. Hiába nyafogtam, a pozsonyi trombitás csak hümmögött, bólogatott, s meg sem hallotta az alattomos döngicsélésemet, hogy talán egy „trúbka”⁵ jobban állna nekem.

Aztán egy napon végre sikerült egy hosszú, hajókürtszerű, nyugodt tempójú teljes C hangot kifújni a dögből, s ahogy szólt a dögös basszus, hirtelen azt vettem észre, hogy a suttyó, dögnehez zeneszerszám átalakult egy menő basszustubára, ami csak tényleg a nagymenőknek lehet, mint mondjuk én. A zenericsaj a tükörteremben, ahol próbált a banda, szempillantás alatt megtört, s a klarinétok, kürtök hirtelen abbahagyták a hisztis nyivákolást. Talán megértették, hogy megérkezett a rezesbandába az, aki a bandát bandává teszi, a főnök, a brutális bőgésével – ez a basszusban nyomuló, dörmögi doromboló, méla ritmusban hörgő, megdöglött vén strici, koporsóhangulatú tuba-basszus, a vén lóköető, a sötéten csillogó behemót. Az ablakok berezonáltak a tuba basszusának mély torokhangjára, s hogy helyben vagyok, tagja lettem végre én is a bandának, jól érezhetően azonnal észrevettem, mert eddig kívülállóként, különös fickóként tekintettem magamra, aki nem csinál semmit; miközben a többiek már a kottát fújták, csak föl-alá, hore-dole⁶ masírozgattam, s fújtam ész nélkül, ahogy beléfért a tuba csutakjába, liternyi csetres trombitanyálat engedve a „klapkából”⁷ kifelé, s közben fél szemmel figyeltem, mire véli ezt a pozsonyi filmharmonikus trombitás, aki időnként jelentőségteljesen bólintott, bólogatott, s láttam a szemén, hogy rajta van, ez igen, to je ono,⁸ mondta... Hát megérkeztem végre a rezesbandába. Különös volt, ahogy mi, a nagydobos, a pergetődobos, a cintányéros és én, a tubás hátulról néztük a rezsesbandát, ahogy játszottunk. A rezesbandában szokás szerint elől álltak a tenortrombitások, mögöttük a klarinétosok, utánuk jöttek a kürtösök, a kürtösöket közrefogták a baritonosok, s végül mi zártuk a sort, az elvetemültek, a basszus-ütős-cintányéros-nagydobos gádzsó zenei maffiózók, akik adták az összes többi jöttmentnek a méla, dilis ütemet. A cintányérost irigyeltem a legjobban. Az csak összerándította a karjait, és csinn, csinn, csinn, nyomta unottan, még a kottát sem kellett tanulnia. A nagydobossal néha összekacsintottunk, s meg-

⁵ trúbka – trombita (szlovák)

⁶ hore-dole – Föl és le

⁷ klapka – billentyűzet

⁸ to je ono – ez az

loptuk a többieket egy ütemmel, amitől kétségbeesetten fordultak hátra, mert nem bírták a taktust a két nocsni hülye miatt. A nagydobosról pedig egyszer csak kiderült, hogy egy igazi zenei fenomén, aki közben kibukott a suliból, s a legöregebb volt köztünk, már-már nagykorú a szőrös szekrény-testével. Ide figyelj, Sünike, kezdte a továbbképzésemet Buló, a nagydobos. Tudod te, hogy melyik nőt a legvilágibb kúrogatni, he, eccsó more, kérdezte. A tekintetem valahova az úrbe révedt, naná hogy nem tudtam, melyik nővel lehet világian baszni, no, hát nem tudtam. Hát tudod, Sünike, az a legjobb nőcske, akiből már kijött a gyerek. Érted, ugyi... Értettem, bólogattam, persze egy kukkot sem értettem. Mert tudod, Süni, te bekevergetsz a nőcskének, a nocsni meg visszakeverget... Érted, ugyi? Igen világi, mutatta a csípőjét, előre-hátra dülöngélve, csak bumm, hörögte átszellemülten, bumm, bele a nyócast, dzsavel dzsínó, more.

A bandának nem kellett sok idő, s máris indulókat, túlbuzgó, oroszos hangulatot árasztó zenéket játszottunk, s ez a zene, amit mi, a rezsebanda műveltünk, hamarosan megszédített, hatalmába kerített, összehozott bennünket, igazi bandává alakultunk, s alig vártuk, hogy megvillanjunk a komancsok legszentebb napján, amit az egész város már ujjongva várt, a május elsejét.

Május elsejére az egész város beindult, hetekkel előtte csapatostul jöttek mentek a népek a főutcán, díszítették az utcákat, kirakták a zászlókat, a papír békegalambokat, ezt-azt, amit ilyenkor szokás volt kirakni, ott volt az összes baráti ország zászlaja, de ez normális, mert hazai pályán voltunk, az üzemekben külön dolgozókat kértek fel, hogy feldíszítsék a traktorokat, kombájnokat, a Vétrieskákat,⁹ vörös posztóból híres komancsok idézeteit rakták ki, egyszóval zsongott a nagy napra a város, mert a felvonulás kollektív volt, és különben is kötelező.

Miközben a Gorkij sulimban az egész iskola kint gyakorolta a helyes menetelést, amit egy kivágott katonatisztből lett tornatanár dirigált kéjes gonosz-sággal, üvöltözve, hogy hééééé, harmadik bééé, a hétszázat a fejeteknek, hogy meneteltek, egyszerre lépjetek, és ti ott elöl, kilencedikesek, vigyétek rendesen Lenin elvtárs képét, hát hogyan meneteltek, miféle katonák lesztok, üvöltötte, egy, egy, kettő, kettő, jobb, jobb, jooooooooobb, nos, én bevarrtam magam biztos helyre, ebből is kimaradtam, s igazolásos felmentést kaptam a várostól, hogy én sokkal fontosabb poszton vagyok, mint hogy piszlicsaré vonulgatással töltssem az időmet – én kérem zenészként gyakoroltam...

Mi, a városi rezesbanda tagjai ezekből a jófajta kiadós mozgásokból, dilinyós készülődésekből kimaradtunk. Már ott tartottunk, hogy a közelgő május elsejére igazi egyenruhát varrattak nekünk, méretre, így Duna-kék teszilgatyában és sárga, kiadósra érett kalász színű kabátban masíroztunk. Nekünk, a városi rezesbandának kiemelt helyen, a dísztribün mellett volt a helyünk a nagy napon, május elsején, s komoly mikrofonokkal erősítették be a bandát, s mikor rázendítettünk a százszor begyakorolt tizennégyes pochodra,¹⁰ a pergetődobos elindította az ütőket a dobokon, utána jöttek a trúbkák, a klarinétok, végül mi hátul, s a bandát egyszer csak az egész város hallhatta, a mi zenénkre, az én basszusomra lépdeltek a felvonulók, s miközben toltam

⁹ Vétrieska – a V35k típusú, cseh gyártmányú tehergépkocsi

¹⁰ pochod – induló

a méla ritmust, pa, pa...pa-pa-pa...pa, pára, pa, pa... hallgattam, ahogy az ütemre elmasíroznak a város dolgozói, s hangszórókból elmosódott hangon hallottam, ahogy a közvetítő megpróbál túlüvöltteni minket. Most mennek el a dísztribün mellett a Slovlik legjobb dolgozói, köszöntsük őket szeretettel, nyech zsjje prvi máj, sláva káeszcsé,¹¹ hurrá, hurrá, hurrá, én meg erre, pa, pa, pa-pa-pa, pa, pa....

Ebben a városban nagy csodák történtek, különös, mágikus nevek, történetek keringenek, s ilyen mágikus hatása van, ha valaki kibetűzi éppenséggel azt, hogy D A C. Ez a csapat. Ugyanaz az unalmas történet, ami az utolsó suttyó falucskával is megeshik, nos, éppenséggel van egy focicsapatuk, de mégsem. Ez a csapat jelképpé vált, ha lemélnék a városban, rájönnének, hogy talán a legismertebb jelképünk, amit semmivel sem lehet fölülmúlni. Volt csapatunk már a kettes háború előtt is, és volt utána is, a hatvanas, hetvenes években, de az igazi diadalait a nyolcvanas években élte meg, ekkorra váltak a csapat játékosai valóságos félistenekké, s persze, hajtottak, de igen, volt ott egy figura, egy mellékszál, aki nélkül nem mehettek volna a mennybe, s ezt a főszerzt úgy hívták, hogy Weisz Misi bácsi, aki személyiségevel formálta, befolyásolta a csapat minden villanását. Homályos a történet, az öreg Weisz bácsi volt a Duna hotel vezetője, aki a komplett kapcsolatait, fél életét a csapatnak szentelte, nyomult, taktikázott, ezek meg játszottak, s mit tesz isten, emlékszem, ott voltam a lepukkant DAC-stadionban, ami akkor is, a nyolcvanas években, és azóta is jórészt szerdahelyiekkel, csallóköziekkkel volt megrakva, s bőgött a B közép, s a tét az volt, hogy a semmiből a csapat bejutott a Csehszlovák Ligába, vagyis a térképre került. Mondják, hogy mikor a csatárunk belőtte a győztes gólt, valami kollektíve történt a stadionban. Atomrobbanás a szívekben, majdnem megszakadtak a lelátók, mélyről, nagyon mélyről elindult az erő, ami csaknem elsöpörte a gyepen futkározó ellenfél játékosait, akik azonnal feladták, nem volt már ellenállás, nem volt semmi, csak a DAC, s zúgott a lelátóról ezernyi torokból, hogy játszik a DAC, s míg a B közép felujjongtak a fickók, s feltették az elmés, nagyon komoly kérdést, hogy ki a jobb, valahonnan jött az idegesítő válasz és a brutális valóság, hogy a magyarok.

Nem is kellett a csapatnak és a szerdahelyi drukkereknek sokat várniuk, s ez a nócsi kis csapat megnyerte a csehszlovák bajnokságot is, eszeveszett tempóban legyűrt mindenkit, még az egekben székelő, fővárosi sztár csapatot, a fényévnvi távolságra tartott Sparta Prahát is. De megtörtént, a kis semmi csapat, maroknyi városkával a háttérben, jött, látott és vitt mindent, megalázva a fővárosiakat, akik nem értették, nem fogták fel, hogy akkor most mi van, hol az igazság, hogyhogy egy idegen, talán külföldi csapattal kell megküzdeniük a saját bajnokságukban, hogy lehetséges, hogy a biztos trófeát egy fefik¹² banda viszi el, mert hogyan is tudták volna – sehogy! – dekódolni, hogy a szerdahelyi drukkerek a magyar himnuszt éneklék a Sparta szent csarnokában, s üvöltöttek eszeveszettül, vírust küldve, megzavarva a békés prágai polgárokat, hogy Ria, ria, Hungária, ki a jobb, magyarok, játszik a DAC.

¹¹ Nech zsjje prvi máj, sláva káeszcsé – Éljen május elseje, éljen a csehszlovák kommunista párt!

¹² fefik – csípős paprika – a magyarok gunyoros neve

Elvittek mindent, s a csapat istenei döbbsen vették észre, hogy a Bajnokok Ligájában egy másik bolygóról jött ellenfél fogja meglátogatni a várost – a Bayern München.

Mint a méhkas, úgy zúgott a város. A hentesnél, a péknél, a centrumban, a templom téren, a főutcán, a vonatállomáson csak a liga, a DAC és a hihetetlen állás, a felfoghatatlan Bayern volt a téma. A piacon, ha vásároltak, kettőt adjon, mint ahogy majd a DAC fog lóni, hármát kérek, mint amennyit a németeknek adunk, s a kofa olcsóbban adta, kacsintottak egymásra, mert egy szívben dobogtak. A nagy napon, amikor megérkezett a puccos, sosem látott, ismeretlen bolygóról jött nyugati csapat, a Bayern, már magas extázisban őrzöngött nemcsak a város, hanem komplett az egész térség, a jegyek elérhetetlen távolságba kerültek, fél disznókat, almafák teljes termését adták egy-egy jegyért, s mint május elsején, amikor a jónép kiállt az utcára befigyelni a feldíszített ünnepi járműveket, úgy várták az utcán az idegenek buszait. És jöttek. Ezernyi különös, nagyszájú, szőke, bundesligás frizurás-bajuszos bajor, akik csodálkoztak, hogy csak úgy bejöhetnek ebbe az idegen, érdekes, fekete-fehér, színtelen, nyomasztó és mégis mókás, dilinyósok lakta vidékre, s csodálkoztak, hogy miféle viccekkel jönnek ezek az izék, keletiek, akikről semmit sem tudtak, kicsit zavartan viselkedtek, mert sört nem kaptak, mert a városvezető elvtárs jó előre bezáratta a lebujsokat, kocsmákat, s ettől a németek kicsit neurotikusokká váltak, s csapatostul keresték az egérutat, a megoldást. Azonnal rájöttek, hogy honnan fúj a szél, hát persze, itt, a város külvárosában, valahol a sztyeppén, nincs is esélyük egy normális csehót találni, naná, hát akkor majd szépen bemetróznak a belvárosba kicsit szórakozni, iddogálni.

A komancsok párházát annak idején az építész elvtársak úgy tervezték, hogy spéci, sosem látott pompával kivitelezett üvegajtók, üvegfalak fogadják majd a modern világ templomába igyekvő új-jobbágyokat. Lengyel néni, a takarító asszonyosság, mint mindig, a szokásos mozdulatokkal sertepertélt a márványfolyosón, szeretett sepregetni, aztán fölmosni, mert a modern épület részeként tekintett magára, más volt, na, mint a többi egyszerű takarítónő, ő mégiscsak a város legfőbb folyosóját takarította, szeretett kitekingetni a főutcára, időnként kikandikálni a szemközti Duna szállóra, ahol mindenféle népek jöttek-mentek, s dúdolgatott, halvány őszirózsák, tudom, hogy nem szeretsz, amikor valaki vadul rázni kezdte a gyönyörűséges, frissen letisztított üvegajtót. Háttal állt az ajtónak, unott volt és fáradt, rikácsolni nem volt kedve, de nagy lélegzetet vett, hátrafordult, s amit látott, azt gondolta, soha nem felejtí el, mert a látvány beégett mélyen a retinájába...

Az üvegajtó előtt nem egy sima, eltévedt túlbuzgó hivatalnok feszengett, hanem egy megvadult sereg, hóbörgő tömeg, egy ismeretlen bolygóról lepotytyant neurotikus hörgő állatfalka őrzöngött, akik rázták, ütötték a csoda szép, csillogó, éppen frissiben a légszartól letisztított üvegajtókat. Lengyel néni megmerevedett. Az üvegajtó túloldalán valószínűtlen emberfalka kiabált, metró, metró, metró üvöltözve. A Bayern szurkolói, ezek a megvadult németek akartak csak lemenni a metrólejáratba, mert be akartak menni a belvárosba, mert különben is, kezdett a tökükre menni ez a nagy semmi, ez a fapados mellékszál, a sima, szürke keleti mindennapok valósága, s végre inni akartak, ha itt, láthatólag a világ végén, kiszúrva velük, a rendezőség ide hozta őket,

ahol se pia, se nők, se villamos, semmi jele az életnek, csak egy rakás rendőr, hát akkor gyerünk le a metró lejárójába, de a düh elöntötte őket, még ezt sem engedték meg nekik ezek a kurva keletiek.

Aztán győzött a Bayern, na de ez kit érdekelt. Vitték a győzelmüket egy másik bolygóra, nekünk, szerdahelyieknek pedig megmaradt az élmény, hogy valóságos isteneket láttunk a város gyepén, a DAC-arénában, akiket eddig csak a tévében láthattunk, de megmaradtak a szívünkben, bizonyosságul, hogy az a másik világ, amiről sokan suttogva mertek csak beszélni, igenis létezik...

Nem sok kellett már, hogy a nyolcvanas évek végére végérvényesen és örökre minden megváltozzon.

Egy szép novemberi napon előbb egy kis csoport kezdett gyülekezni a város főterén, lapátokkal, transzparenszekkel a markukban, s míg a novemberi havas eső ereje egyre csak gyengült, a csapat hangja úgy erősödött, mintha osztódással, valami fura gyorsulással növekedtek volna.

Elkezdődött a vég, s úgy tűnt, hogy a Bayern bizonyára valami rejtélyes vírust hozhatott a városba, mert mindannyian bizonyosságot kaptunk, hogy kitágult a DAC vereségével együtt a tudatunk is, hogy valóban, tényleg létezik egy másik bolygó, ahol minden színes és természetes – igen, akartuk ezt a más világot, s az addig békésnek tűnő szerdahelyiek hirtelen követelőzni kezdtek, lapátokat mutogattak a sűrű homályba vesző komancsok főhadiszállása felé...

Valami véget ért. Ami ezután jött, az már valami más.

Kész regény. Színes, szélesvásznú, komoly tőkével rendelkező vadnyugati történet.

Szerdahely másképpen – dik, nocsii. Érted?

